

ZIEMNIAK

Ziemniak należy do ważnych gospodarczo roślin uprawnych w naszym kraju. W przeszłości jego udział w strukturze zasiewów dochodził do 20 %, co było spowodowane faktem użycia około połowy plonów na paszę, głównie dla trzody chlewnej. Obecnie udział ziemniaka w strukturze zasiewów spadł do kilku procent, z uwagi na to, że ziemniak stracił znaczenie paszowe.

Aktualnie ziemniaki stanowią ważny składnik naszej diety, zarówno w formie bezpośredniej, jak też po przetworzeniu przez przemysł spożywczy w postaci frytek, chipsów, kostki mrożonek, purre oraz wielu innych produktów. Duże znaczenie ma również produkcja ziemniaka dla przemysłu przetwórstwa na mąkę skrobiową, syropy, dekstrynę i inne produkty. Istnieje również możliwość przerobu ziemniaków na spirytus, bioetanol, jak i surowic do biogazowni.

Tak wielostronne użytkowanie ziemniaka wymaga produkcji surowca o określonych parametrach jakościowych, gdyż wymagania dla poszczególnych kierunków użytkowania są różne, czasami sprzeczne. Stąd też istnieje potrzeba posiadania wielu odmian spełniających te warunki, jak też reprezentujących wysoki poziom plonowania i odporność na niekorzystne czynniki biotyczne i abiotyczne. Ziemniak w produkcji towarowej jest rozmnażany wegetatywnie przez bulwy, co zapewnia wierność cech odmianowych, ale sprzyja przenoszeniu wraz z materiałem sadzeniakowych wielu chorób, głównie wirusowych, które są przyczyną wyradzania się ziemniaków, czyli zmniejszania się plonów w wyniku coraz większego porażenia chorobami w kolejnych latach.

Niniejsze opracowanie zawiera wyniki doświadczeń z odmianami zarejestrowanymi w ramach PDO prowadzonych w 2020 roku w SDOO w Krzyżewie oraz ZDOO w Marianowie.

Tabela 1

Agrotechniczne i polowe warunki prowadzenia doświadczeń w 2020 r.

Wyszczególnienie	Krzyżewo	Marianowo
Kompleks glebowy	żytni dobry	żytni b. dobry
Klasa bonitacyjna gleby	IV b	IV a
pH gleby	5,7	6,2
Zasobność gleby mg/100 g		
P₂O₅	wysoka	b. wysoka
K₂O	średnia	niska
Mg	niska	niska
Przedplon	owies+groch pastewny	pszenica ozima
Data sadzenia		
b. wczesne	20.04.2020	-
wczesne	20.04.2020	-
redniowcz. i średniopóźne	20.04.2020	20.04.2020
wczesne i średniowcz. skrobiowe	-	20.04.2020
średniopóźne i późne skrobiowe	-	20.04.2020
Data zbioru		
b. wczesne I termin	29.06.2020	-
b. wczesne II termin	07.09.2020	-
wczesne	07.09.2020	-
średniowcz. i średniopóźne	05.10.2020	01.10.2020
wczesne i średniowcz. skrobiowe	-	01.10.2020
średniopóźne i późne skrobiowe	-	01.10.2020
Nawożenie		
N kg/ha	75	109
P₂O₅ kg/ha	50	51
K₂O kg/ha	125	122
Insektycydy dawka na ha	Apacz 50WG 0,04 kg	Cyperkill Max 500EC 0,06 l Calypso 480SC 0,1 l Proteus 110OD 0,4 l
Herbicydy dawka na ha	Stallion 363CS 3,0 l	-
Fungicydy dawka na ha	Ridomil Gold MZ 67,8 WG 2,0 kg Acrobat MZ 69WG 2,0 kg Gwarant 500SC 2,0 l	Ridomil Gold MZ Pepite 67,8WG 2,5 kg Carial Star 500SC 0,6 l

Tabela 2
Plon ziemniaków bardzo wczesnych w 2020 roku

Lp.	Odmiana	Plon ogólny					Plon handlowy					% zawartości skrobi
		2020		% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020	2020		% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020	
		Krzyżewo	% wzorca				Krzyżewo	% wzorca				
<i>Wzorzec dt·ha⁻¹</i>		<i>147,6</i>	<i>x</i>	<i>189,0</i>	<i>174,0</i>	<i>170,2</i>	<i>136,8</i>	<i>x</i>	<i>182,7</i>	<i>166,0</i>	<i>161,8</i>	<i>x</i>
I termin zbioru	1 Denar	141,9	96	109	98	101	134,5	98	110	98	102	10,0
	2 Impala	149,4	101	94	101	99	141,8	104	95	103	101	10,0
	3 Impresja	168,6	114	104	104	107	158,6	116	104	100	107	10,0
	4 Riviera	161,9	110	105	114	110	156,5	114	107	116	112	10,0
	5 Surmia	116,7	79				109,0	80				10,0
	6 Tacja	147,0	100	107	96	101	127,0	93	105	94	97	10,0
	7 Werbena	147,7	100				130,1	95				10,0
<i>Wzorzec dt·ha⁻¹</i>		<i>399,7</i>	<i>x</i>	<i>338,6</i>	<i>386,0</i>	<i>374,8</i>	<i>389,1</i>	<i>x</i>	<i>329,8</i>	<i>373,0</i>	<i>364,0</i>	<i>x</i>
II termin zbioru	1 Denar	446,5	112	111	106	110	435,4	112	110	103	108	12,0
	2 Impala	465,9	117	110	105	111	455,6	117	109	102	109	12,8
	3 Impresja	450,9	113	121	112	115	434,9	112	123	109	115	10,2
	4 Riviera	295,3	74	89	87	83	290,3	75	87	86	83	10,9
	5 Surmia	332,7	83				322,4	83				12,8
	6 Tacja	400,3	100	97	94	97	391,9	101	97	95	98	13,2
	7 Tonacja	486,8	122	78	90	97	478,5	123	79	92	98	13,2
	8 Werbena	320,2	80				304,2	78				12,1

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 3

Zawartość skrobi i plon ziemniaków wczesnych w 2020 roku

Lp.	Odmiana	Plon ogólny					Plon handlowy					% zawartości skrobi
		2020					2020					
		Krzyżewo	% wzorca	% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020	Krzyżewo	% wzorca	% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020	
	<i>Wzorzec dt·ha⁻¹</i>	<u>382,0</u>	<i>x</i>	<u>346,6</u>	<u>414,0</u>	<u>380,9</u>	<u>371,9</u>	<i>x</i>	<u>339,4</u>	<u>407,0</u>	<u>372,8</u>	<i>x</i>
1	Bellarosa	350,9	92	81	100	91	347,7	94	82	101	92	13,4
2	Bohun	482,5	126	133	126	128	470,0	126	134	125	128	11,3
3	Gwiazda	319,1	115	113	118	115	306,0	82	114	119	105	10,8
4	Ignacy	439,0	98	118	98	105	418,8	113	119	98	110	13,3
5	Ismena	374,7	80				365,3	98				13,0
5	Madeleine	304,0	80	108	112	100	296,4	80	106	113	100	11,9
6	Magnolia	403,6	106	85	88	93	394,7	106	86	88	93	18,0
7	Michalina	415,2	109	122	75	102	405,2	109	121	76	102	12,4
8	Stokrotka	359,6	94				352,0	95				13,5
9	Vineta	371,4	97	81	88	89	362,5	97	81	89	89	14,1

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 4

Plon ziemniaków średniowczesnych i średniopóźnych w 2020 roku

Lp.	Odmiana	2020					% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020
		Krzyżewo	Marianowo	Średnia poprawiona	Odchylenie od wzorca	% wzorca			
<i>Wzorzec dt·ha⁻¹</i>		<u>337,9</u>	<u>370,1</u>	<u>354,0</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>433,2</u>	<u>442,0</u>	<u>409,7</u>
Plon ogólny	1 Jurek	368,3	395,5	395,4	41,5	112	111	115	113
	2 Laskara	363,8	359,8	359,8	5,8	102	101	94	100
	3 Lech	318,9	359,9	359,8	5,9	102	91	105	99
	4 Mazur	355,4	382,8	382,7	28,7	108	104	97	103
	5 Mila	201,5	225,6	225,5	-128,5	64			
	6 Otolia	373,4	376,2	376,2	22,2	106	85		
	7 Satina	329,1	363,7	363,6	9,6	103	98	107	103
	8 Tajfun	391,0	390,6	390,9	36,9	110	92	109	104
	9 Jelly	339,8	331,9	331,8	-22,2	94	109	95	99
	10 Gardena	244,2		260,3	-93,7	74			
<i>Wzorzec dt·ha⁻¹</i>		<u>319,2</u>	<u>358,2</u>	<u>338,7</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>416,0</u>	<u>416,0</u>	<u>390,2</u>
Plon handlowy	1 Jurek	349,8	411,6	380,7	42	112	106	115	111
	2 Laskara	337,6	347,3	342,4	3,7	101	102	92	98
	3 Lech	303,3	374,3	338,8	0,1	100	86	105	97
	4 Mazur	345,4	402,7	374,1	35,4	111	107	97	105
	5 Mila	186,0	237,1	211,5	-127,2	62			
	6 Otolia	351,0	367,6	359,3	20,6	106	85		
	7 Satina	313,0	391,8	352,4	13,7	104	101	108	104
	8 Tajfun	360,0	376,8	368,4	29,7	109	92	109	103
	9 Jelly	326,9	314,8	320,9	-17,8	95	111	96	101
	10 Gardena	227,3		246,8	-91,9	73			

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 5
Zawartość i plon skrobi ziemniaków średniowczesnych

Lp.	Odmiana	2020					% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020
		Krzyżewo	Marianowo	Średnia poprawiona	Odchylenie od wzorca	% wzorca			
<i><u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u></i>		<i><u>52,6</u></i>	<i><u>52,4</u></i>	<i><u>52,5</u></i>	<i><u>x</u></i>	<i><u>x</u></i>	<i><u>61,2</u></i>	<i><u>59,0</u></i>	<i><u>57,6</u></i>
Plon skrobi	1 Jurek	51,6	48,6	50,1	-2,4	95	103	107	102
	2 Laskara	62,6	55,9	59,3	6,8	113	98	105	105
	3 Lech	46,9	52,5	49,7	-2,8	95	94	95	95
	4 Mazur	58,6	66,4	62,6	10,1	119	106	102	109
	5 Mila	29,4	38,4	33,9	-18,6	65			
	6 Otolia	60,1	51,5	55,8	3,3	106	82		
	7 Satina	41,1	52,6	46,9	-5,6	89	97	106	97
	8 Tajfun	72,3	64,5	68,4	15,9	130	101	129	120
	9 Jelly	50,3	41,5	45,9	-6,6	87	105	90	94
	10 Gardena	34,2		34,2	-18,3	65			
<i><u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u></i>		<i><u>15,3</u></i>	<i><u>14,2</u></i>	<i><u>14,8</u></i>	<i><u>x</u></i>	<i><u>x</u></i>	<i><u>14,3</u></i>	<i><u>13,2</u></i>	<i><u>14,1</u></i>
Zawartość skrobi	1 Jurek	14,0	11,5	12,8	-2,1	86	92	95	91
	2 Laskara	17,2	15,7	16,5	1,6	111	98	112	107
	3 Lech	14,7	13,1	13,9	-0,9	94	102	90	95
	4 Mazur	16,5	16,2	16,4	1,5	110	102	108	107
	5 Mila	14,6	15,4	15,0	0,2	101			
	6 Otolia	16,1	13,6	14,9	0,0	100	97		
	7 Satina	12,5	13,2	12,9	-2,0	87	99	100	95
	8 Tajfun	18,5	16,5	17,5	2,7	118	110	120	116
	9 Jelly	14,8	12,8	13,8	-1,0	93	97	97	96
	10 Gardena	14,0		13,4	-1,4	90			

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 6

Plon ziemniaków skrobiowych wczesnych średniowczesnych w 2020 roku

Lp.	Odmiana	2020			% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020
		Marianowo	Odchylenie od wzorca	% wzorca			
<i>Wzorzec dt·ha⁻¹</i>		<u>275,2</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>328,0</u>	<u>369,0</u>	<u>324,1</u>
Plon ogólny	1 Boryna	190,3	-84,95	69	99	108	92
	2 Jubilat	365,3	90,09	133	87	118	113
	3 Kaszub	251,8	-23,45	91	96	81	89
	4 Kuba	318,3	43,13	116	112		
	5 Mieszko	298,5	23,29	108	91	93	97
	6 Partner	305,3	30,13	111			
	7 Szyper	256,2	-19,04	93	107	93	98
	8 Widawa	190,7	-84,51	69	113	101	94
	9 Zuzanna	300,5	25,28	109	95	112	105
<i>Wzorzec dt·ha⁻¹</i>		<u>261,6</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>303,1</u>	<u>346,0</u>	<u>303,6</u>
Plon handlowy	1 Boryna	186,8	-74,7	71	101	112	95
	2 Jubilat	351,4	89,9	134	88	121	114
	3 Kaszub	239,2	-22,4	91	87	85	88
	4 Kuba	297,7	36,1	114	107		
	5 Mieszko	288,4	26,8	110	94	92	99
	6 Partner	275,4	13,9	105			
	7 Szyper	238,0	-23,6	91	109	90	97
	8 Widawa	183,1	-78,5	70	115	104	96
	9 Zuzanna	294,2	32,6	113	98	115	109

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 7

Zawartość i plon skrobi ziemniaków średniowczesnych w 2020 roku

Lp.	Odmiana	2020			% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020
		Marianowo	Odchylenie od wzorca	% wzorca			
<u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u>		<u>56,7</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>59,5</u>	<u>73,0</u>	<u>63,1</u>
Plon skrobi	1 Boryna	38,6	-18,1	68	100	114	94
	2 Jubilat	82,6	25,8	146	95	121	121
	3 Kaszub	55,4	-1,3	98	117	89	101
	4 Kuba	60,8	4,1	107	97		
	5 Mieszko	62,1	5,4	109	93	97	100
	6 Partner	61,7	5,0	109			
	7 Szyper	53,0	-3,7	93	102	92	96
	8 Widawa	36,6	-20,1	65	104	93	87
	9 Zuzanna	59,8	3,1	105	91	109	102
<u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u>		<u>20,5</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>18,3</u>	<u>19,8</u>	<u>19,5</u>
Zawartość skrobi	1 Boryna	20,3	-0,2	99	101	106	102
	2 Jubilat	22,6	2,1	110	108	102	107
	3 Kaszub	22	1,5	107	121	109	112
	4 Kuba	19,1	-1,4	93	86		
	5 Mieszko	20,8	0,3	101	101	104	102
	6 Partner	20,2	-0,3	98			
	7 Szyper	20,7	0,2	101	95	99	98
	8 Widawa	19,2	-1,3	94	91	92	92
	9 Zuzanna	19,9	-0,6	97	95	98	97

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 8

Plon ziemniaków skrobiowych średniopóźnych i późnych w 2020 roku

Lp.	Odmiana	2020			% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020
		Marianowo	Odchylenie od wzorca	% wzorca			
Plon ogólny	<u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u>	<u>307,3</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>330,7</u>	<u>446,0</u>	<u>361,3</u>
	1 Amarant	332,9	25,6	108			
	2 Hinga	334,2	26,9	109	97	96	101
	3 Kuras	386,2	78,9	126	114	118	119
	4 Rudawa	238,1	-69,2	77	91		
	5 Skawa	245,2	-62,2	80	99		
Plon handlowy	<u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u>	<u>295,3</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>311,4</u>	<u>418,0</u>	<u>341,6</u>
	1 Amarant	324,9	29,6	110			
	2 Hinga	312,2	16,9	106	96	90	97
	3 Kuras	382,4	87,1	130	114	123	122
	4 Rudawa	224,3	-71	76	91		
	5 Skawa	232,9	-62,4	79	100		

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian

Tabela 9

Zawartość i plon skrobi ziemniaków skrobiowych średniopóźnych i późnych w 2020 roku

Lp.	Odmiana	2020			% wzorca 2019	% wzorca 2018	% wzorca 2018-2020
		Marianowo	Odchylenie od wzorca	% wzorca			
Plon skrobi	<u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u>	<u>61,3</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>65,3</u>	<u>84,0</u>	<u>70,2</u>
	1 Amarant	60,3	-1,0	98			
	2 Hinga	71,5	10,2	117	103	95	105
	3 Kuras	74,9	13,6	122	104	115	114
	4 Rudawa	49	-12,3	80	90		
	5 Skawa	50,8	-10,5	83	104		
Zawartość skrobi	<u>Wzorzec dt·ha⁻¹</u>	<u>20,0</u>	<u>x</u>	<u>x</u>	<u>19,8</u>	<u>18,8</u>	<u>19,5</u>
	1 Amarant	18,1	-1,9	90			
	2 Hinga	21,4	1,4	107	106	99	104
	3 Kuras	19,4	-0,6	97	90	104	97
	4 Rudawa	20,6	0,6	103	99		
	5 Skawa	20,7	0,7	103	105		

- wzorzec stanowi średnia wszystkich badanych odmian